

BÜEFAD

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uluslararası Hakemli Dergi

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf
Öğretmenliği Eğitimi
Sempozyumu Özel Sayısı
(21-23 Mayıs 2015, Bartın/TÜRKİYE)

*Special Issue on XIV. International
Participation Symposium of
Primary School Teacher Education
(21-23 May, 2015 - Bartın, TURKEY)*

BARTIN UNIVERSITY
JOURNAL
OF FACULTY OF
EDUCATION
International Refereed Journal

ISSN 1308-7177

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

ISSN:1308-7177

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı

Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (21-23 May, 2015)

Sahibi

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

Editör

Yrd. Doç. Dr. Sedat BALLYEMEZ

Editör Yardımcısı

Arş. Gör. Dr. Gamze YAVUZ KONOKMAN

Alan Editörleri

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ
Doç. Dr. Necati HIRÇA
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA

Yabancı Dil Sorumlusu

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

Yayıma Hazırlık

Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ

Sekretarya

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Teknik Sorumlular

Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

İletişim

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi
74100 BARTIN – TÜRKİYE
e-posta: buepad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Owner

On Behalf of Bartın University Faculty of Education
Prof. Firdevs GUNES (Dean)

Editor

Asst. Prof. Sedat BALLYEMEZ

Editor Assistant

RA. Gamze YAVUZ KONOKMAN

Field Editors

Prof. Cetin SEMERCI
Assoc. Prof. Necati HIRCA
Assoc. Prof. Nuriye SEMERCI
Asst. Prof. Ayse Derya ISIK
Asst. Prof. Ayla CETIN DINDAR
Asst. Prof. F. Gizem KARAOGLAN YILMAZ
Asst. Prof. Gulsun SAHAN
Asst. Prof. Harun ER
Asst. Prof. Neslihan USTA
Asst. Prof. Sinem TARHAN
Asst. Prof. Suleyman Erkam SULAK
Asst. Prof. Sureyya GENC
Asst. Prof. Yilmaz KARA

Foreign Language Specialist

Asst. Prof. Ozge GUN

Preparing for Publication

RA. Arzu CEVIK
RA. Omer KEMIKSIZ

Secretary

RA. Hasan Basri KANSIZOGLU

Technical Assistants

Asst. Prof. Ramazan YILMAZ
RA. Baris CUKURBAS

Contact

Bartın University Faculty of Education
74100 BARTIN – TURKEY
e-mail: buepad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

Kapak: Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI – Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL

Dizin / İndeks

ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı, EBSCOHOST, Index Copernicus, Proquest Education Journals Database, Modern Language Association, Citefactor, The Directory of Research Journal Indexing, Open Academic Journal Index, Ulrich's Periodicals Directory

SEMPOZYUM BİLİM KURULU / SYMPOSIUM SCIENTIFIC COMMITTEE

- Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ahmet SABAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Ali AZAR (Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ali Rıza AKDENİZ (Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU (Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ (Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. B. Ünal İBRET (Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Cevat CELEP (Kocaeli Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN (Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Hayati AKYOL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN (Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İsa KORKMAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. M. Dursun ERDEM (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet BAHAR (Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ (Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN (Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜK (R. Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet KUTLU (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN (Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Murat ALTUN (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mustafa ERGÜN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN (Öğretmen Yetiştirme Grubu Yürütücüsü / Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Volkan COŞKUN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ramazan SEVER (Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Rifat ÇOLAK (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Salih ÇEPNİ (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ (Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Sefer ADA (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Selahattin TURAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Selma YEL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Ali MEYDAN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN (Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Bekir BULUÇ (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Emre ÜNAL (Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Erol DURAN (Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Fatma Susar KIRMIZI (Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Mehmet TURAN (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Mustafa ULUSOY (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Necati HIRÇA (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Nil DUBAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education
XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı
Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)

Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Turan TEMUR (Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Gülhiz PİLTEN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Kemal KÖKSAL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan KURU (Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Yalçın BAY (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Yasemin KUŞDEMİR (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

ÇAĞRILI KONUŞMACILAR / INVITED SPEAKERS

Prof. Dr. Doug HARTMAN Michigan State University
Dr. Jodene FINE Michigan State University
Prof. Dr. Kamil ÖZERK Oslo University

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU / SYMPOSIUM ORGANIZING COMMITTEE

Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Düzenleme Kurulu Başkanı)
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül TURAL
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Umut SARAÇ
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. Burçin GÖKKURT
Yrd. Doç. Dr. Cemal TOSUN
Yrd. Doç. Dr. Fatma ÜNAL
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Seçil Eda KARTAL
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK
Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL
Öğr. Gör. Övgü ÖZPARLAK
Öğr. Gör. Reha SARIKAYA
Arş. Gör. Ahmet Volkan YÜZÜAK
Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI
Arş. Gör. Bekir GÜLER
Arş. Gör. Davut GÜREL
Arş. Gör. Eda AKDOĞDU
Arş. Gör. Eda ÇÜRÜKVELİOĞLU
Arş. Gör. Ensar AYDIN
Arş. Gör. Fatih TAŞ
Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU
Arş. Gör. İbrahim ÇELİK
Arş. Gör. Murat TEKİROĞLU

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education
XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı
Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)

Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ
Arş. Gör. Tuğba UYGUN
Arş. Gör. Yasemin BÜYÜKŞAHİN

ÖNEMLİ TARİHLER/ IMPORTANT DATES

Bildiri Özeti Son Gönderme Tarihi <i>01 Ekim 2014 - 10 Nisan 2015</i>	Abstract Submission <i>October 01, 2014 – April 10, 2015</i>
Kabul Edilen Bildirilerin İlanı <i>12 Nisan 2015</i>	Notification of Acceptance <i>April 12, 2015</i>
Erken Kayıt Son Tarih <i>17 Nisan 2015</i>	Early Registration Deadline <i>April 17, 2015</i>
Tam Metin Son Gönderme Tarihi <i>15 Haziran 2015</i>	Full Text Submission <i>June 15, 2015</i>
Sempozyuma Kayıt Son Tarih <i>16 Mayıs 2015</i>	Standard Registration Deadline <i>May 16, 2015</i>
Program İlanı <i>18 Mayıs 2015</i>	Notification of Programme <i>May 18, 2015</i>
Sempozyum Tarihi <i>21-23 Mayıs 2015</i>	Symposium <i>May 21-23, 2015</i>
Sempozyum Salonları <i>Bartın Üniversitesi Merkez Kampüsü BARTIN - TÜRKİYE</i>	Symposium Salons <i>The Main Campus of Bartın University BARTIN - TURKEY</i>

SUNUŞ

Değerli Meslektaşlarım,

Bu yıl “**14. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (USOS 2015)**” Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi ev sahipliğinde yapılmıştır.

Ülkemizde 1994 yılından bu yana çeşitli eğitim fakülteleri tarafından 13 kez düzenlenen, bilimsel niteliği, eğitsel değeri ve mesleki eğiticiyi yönüyle önemli bir saygınlığa ulaşan bu Sempozyumun 14.sünü **21-23 Mayıs 2015** tarihleri arasında Bartın’da yapmanın büyük gururunu ve heyecanını yaşadık.

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği dil, zihinsel ve sosyal becerileri geliştirmeleri, eğitim biliminin çağdaş yaklaşım, yöntem ve tekniklerini özümsemeleri ve en önemlisi de 21. yüzyılın becerilerine sahip olmaları üzerinde önemle durmaktayız. Bu anlayışla düzenlediğimiz Sempozyumun amacı, Sınıf Öğretmenliği eğitimine yönelik bilimsel çalışma, uygulama ve deneyimleri paylaşmak, bu alanda çalışan akademisyen, öğretmen ve öğrencileri bir araya getirerek bilimsel ve sosyal etkileşimi üst düzeye çıkarmak, aralarında işbirliği ve eşgüdüm sağlamak, yeni bakış açıları ve çalışma alanları oluşturmaktır.

Sempozyumun bilimsel niteliğini arttırmak için yurt dışından ve yurt içinden alandaki en iyi bilim insanların sempozyuma katılımı sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenliğinin güncel sorunlarını ayrıntılı olarak tartışmak ve değerlendirmek için gerekli bilimsel ortamlar oluşturulmuştur. Bu kapsamda sempozyumda, davetli bildiriler, konferanslar, paneller, poster sunumları ve atölye çalışmalarına yer verilmiştir. Kısaca bilimsel ve sosyal etkileşimi zengin bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Sempozyum süresince alandaki güncel bilgiler paylaşılmış, tartışılmış, özgün ve yeni fikirlere ulaşılmış ve bu eğitimin tüm paydaşlarının bilgisine sunulmuştur.

Sempozyum sonunda katılımcılar tarafından gönderilen bildiri tam metinleri, yeniden hakem incelemesinden geçirilmiş ve olumlu olarak değerlendirilenler bu özel sayıda yayımlanmıştır.

Geleceğin öğretmenlerini yetiştirme açısından büyük önem taşıyan bu Sempozyuma bildiri, panel, konferans gibi sunumlarla veya dinleyici olarak katılan ve bize destek veren tüm katılımcılara, Fakültemiz adına teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımızla

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ
Bartın Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI Mobil Öğrenme Uygulamalarının Öğretmen Adaylarının Tablet Bilgisayar Kullanma Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Mobile Learning Applications Using Tablet Computer Skills of Candidates Teachers</i>	1 - 10
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13193	
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK Bilgi Teknolojisinden Beyin Teknolojisine: Mobil Öğrenme Projesinin Değerlendirilmesi <i>Evaluation of the from Knowledge Technology to Brain Technology Mobile Learning Project</i>	11 - 18
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13194	
Doç. Dr. Hakan UŞAKLI Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlkokul Öğrencilerine Sosyal Duygusal Öğrenme Becerilerini Tanıtmalarına İlişkin Görüşleri <i>Opinions of Faculty Elementary School Teaching Students on Introducing of Social Emotional Learning to Primary School Students</i>	19 - 31
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13195	
Doç. Dr. Ayşe MENTİŞ TAŞ - Tuğba Cevriye ÖZKARAL Sosyal Bilgiler 4-5. Sınıf Programı ve Ders Kitaplarının Yer Temelli Eğitim Yaklaşımına Göre Değerlendirilmesi <i>Evaluating the Social Studies Syllabus, and the Textbooks for Grades 4 and 5 According to the Place-Based Education Approach</i>	32 - 43
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13196	
Doç. Dr. Barış ÇAYCI – Filiz ALTUNKESER Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı Anlayışa Yönelik Tutumları İle Etkililiğine Yönelik Görüşleri <i>Opinions for Efficiency and Attitudes towards Constructivist Approach of Teacher Candidates</i>	44 - 61
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13197	
Yrd. Doç. Dr. Soner DOĞAN - Hilal ÇALMAŞUR - Duran DEMİR Sınıf Öğretmenlerinin Liderlik Kavramına ve İlkokul Yöneticilerinden Bekledikleri Liderlik Davranışlarına İlişkin Görüşleri <i>Classroom Teachers' Opinions on the Concept of Leadership and Leadership Behaviour They Expect from Primary School Administrators</i>	62 – 73
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13198	
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ANILAN – Gamze KAYACAN Sınıf Öğretmenlerinin Gözüyle Kaynaştırma Eğitimi Gerçeği <i>The Reality of Inclusive Education through Classroom Teachers</i>	74 - 90
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13199	
Doç. Dr. Mehmet TURAN – Arş. Gör. Emir Feridun ÇALIŞKAN Organik Oyunlar ve Organik Oyun Alanları <i>Organic Games and Organic Playgrounds</i>	91 - 96
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13200	
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Ali Murat DARICAN Okumaya Hazıroluğun İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarına Etkisi <i>The Effects of Reading Readiness on Primary School 4th Grader's Attitudes about their Reading Habits</i>	97 - 110
Doi: 10.14686/BUFEFAD. 2015USOSOzelsayi13201	
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE – Serkan DEMİR Birleştirilmiş ve Bağımsız Sınıflarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Toplumsal Değer Algılarının Karşılaştırılması <i>The Comparison of Social Value Perceptions of Students in Combined and Individual Classes</i>	111 - 118
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13202	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Doç. Dr. İjlal OCAK - Fatma GÜLEÇ ISLAK – Doç. Dr. Gürbüz OCAK İlkokul 4. Sınıf Fen Bilimleri Dersinde Kavram Karikatürü Kullanımının Akademik Başarıya Etkisi <i>The Effect of Using Concept Cartoons on Students' Academic Achievement of the Primary 4th Grade Science Lessons</i>	119 - 132
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13203	
<hr/>	
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK – Doç. Dr. Gizem SAYGILI Yaratıcılığı Geliştirme Tekniklerinin Öğrenilmesinin Yaratıcı Düşünme Becerileri Üzerindeki Etkisi <i>The Effect of Learning Creative Development Techniques on the Skills of Creative Thinking</i>	133 - 139
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13204	
<hr/>	
Muhammet Ali ÜLKÜDÜR - Serpil DUMAN – Doç. Dr. Ahmet BACANAK Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerinin Okul Müdürlerinin Çalışma Hayatı Üzerine Etkisi <i>The Influence of Primary School Teachers' Entrepreneurship Skills on Their Headmasters' Working Life</i>	140 - 151
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13205	
<hr/>	
Doç. Dr. Osman SAMANCI - Ziya UÇAN Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyal Sorun Çözme Beceri Düzeylerinin İncelenmesi <i>A Research on Classroom Teacher Candidate's Abilities About Solving Social Problems</i>	152 - 162
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13206	
<hr/>	
Arş. Gör. Perihan Gülce ÖZKAYA – Umut Can ATAŞ İlkokul Birinci Sınıf Öğrencileri: Öğretmenim Nasıl Yazıyorum? <i>Primary School First Grade Students: Teacher, How Am I Writing?</i>	163 - 169
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13207	
<hr/>	
Doç. Dr. Nil DUBAN - Fatma GÜLEÇ ISLAK - Firdevs GÜLEÇ - Seda KONAK – Arzu ÖZTÜRK – Hatice TÜRKÇE Fen Bilimleri Dersinde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri <i>Teachers' Opinions about the Using of Social Network in Science Course</i>	170 - 182
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13208	
<hr/>	
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN – Serdar ARCAGÖK – Derya GİRGİN SARIDAŞ – Doç. Dr. Mehmet Kaan DEMİR Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Öğretmenliği Alan Sınavına Yönelik Görüşleri <i>The Opinions of Prospective Classroom Teachers towards the Field Exam of Classroom Teaching</i>	183 - 194
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13209	
<hr/>	
Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞARA - Ümran GÜNEY Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin İletişim Becerileri Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi: Eşme İlçesi Örneği <i>A Study of Primary and Secondary Teachers' Communicative Skill Levels in Terms of Various Factors: Sample Case Eşme</i>	195 - 205
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13210	
<hr/>	
Doç. Dr. Murat AŞICI - Başak İNCE - Semra AKYOL Fen ve Teknoloji Dersinde Bir Öğretim Materyali Olarak Bilgilendirici Kitapların Kullanımı: İlkokul 4. Sınıf Örneği <i>Using Informative Books as A Teaching Material at Science Lessons: The Case of Elementary 4th Grade</i>	206 - 222
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13211	
<hr/>	
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Songül AKLAR Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Planned Writing and Evaluation Model on Enhancing 5th Grade Students' Composition Writing Skills</i>	223 – 234
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13212	
<hr/>	
Berat DEMİRTAŞ - Yahya OĞUZ – Doç. Dr. Lütfi ÜREDİ – Doç. Dr. Sait AKBAŞLI Yapılandırmacı Öğrenme Ortamları Değerlendirmesi <i>Constructivist Learning Environment Assessment</i>	235 – 245
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13213	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Öğrt. Gör. Esra SEVER - Doç Dr. Aysel MEMİŞ – Semra SEVER Pertev Naili Boratav'ın Zaman Zaman İçinde Masal Kitabının Değerler Açısından İncelenmesi <i>Investigating Pertev Naili Boratav's Fairytale Book of "Zaman Zaman İçinde" in Respect of Values</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13214	246 – 263
Doç. Dr. Mehmet TURAN – Öğrt. Gör. Diyaddin ALP – Arş. Gör. Esat YILDIRIM – Turan TURAN – Erol ERDEM – İbrahim CELAYİR – Selçuk KÜPÇÜ – Kübra BABACAN Okuma Uzmanlığına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri <i>Opinions of Class Teachers about Reading Expertise</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2018USOSOzelsayi13215	264 – 275
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Yedigir ÇAKIR İlköğretim İkinci Kademedeki (6–7. Sınıf) Öğretmen ve Öğrencilerin Bitişik Eğik Yazıya İlişkin Görüşleri <i>Opinions of the Primary Second Stage (6th and 7th Class) Teachers and Students Related to Cursive Italic Handwriting</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13216	276 – 297
Nazan ÖZTÜRK Saygı Değerine İlişkin Öğrenci Görüşleri <i>Students Opinions about Respect Value</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13217	298 – 305
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK – Arş. Gör. Arzu ÇEVİK – Yasemin SÖNMEZ Sınıf Öğretmenlerinin Hikâye Yazma Becerilerinin İncelenmesi <i>Examining the Story Writing Skills of Preservice Primary Teachers</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13218	306 – 317
Arş. Gör. Berfu KIZILASLAN TUNÇER – Gülcan ERDEN Boşluk Doldurma Testlerinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeylerini Belirlemede Kullanılabilirliği <i>The Utility of Cloze Tests for Primary School 4th Grade Students' Reading Comprehension Level</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13219	318 – 324
Murat ÇAVUŞOĞLU – Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ Anne Babaların BİLSEM'e Devam Eden Özel Yetenekli Çocuklarına İlişkin Görüşleri (Bartın İli Örneği) <i>The Opinions of the Parents about Their Children with Special Talents Attending in the Centre of Science and Art (Sample of Bartın Province)</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13220	325 – 335

Doi: 10.14686/BUFAD.2018USOS0zelsayi13215

Okuma Uzmanlığına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri*

Mehmet TURAN, Doç. Dr., Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi, mturan@firat.edu.tr

Diyaddin ALP, Öğr. Gör., Şırnak Üniversitesi Cizre Meslek Yüksekokulu, diyadinalp@sirnak.edu.tr

Esat YILDIRIM, Arş. Gör., Kilis 7 Aralık Üniversitesi Eğitim Fakültesi, esatyldrmm@gmail.com

Turan TURAN, Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, turan_44turana@outlook.com

Erol ERDEM, Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, erolerdem_44@hotmail.com

İbrahim CELAYİR, Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, ibrahim2338@hotmail.com

Selçuk KÜPÇÜ, Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, selcukkupcu_85@hotmail.com

Kübra BABACAN, Yüksek Lisans Öğrencisi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, kbrababacan@outlook.com.tr

Öz: İlk okuma yazma öğretimi, Türkçe öğretiminin temeli olmakla birlikte, ilkokula başlayan çocukların hayatı tanıması, hayata uyum sağlaması ve akademik benlik tasarımlarını pozitif yönde geliştirmesinde büyük öneme sahiptir. Sınıf öğretmenleri okuma yazma öğretim sürecinde birçok problemle karşılaşmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretim süreci ve ilkokul 4. Sınıfı da kapsayacak şekilde Türkçe Öğretiminde içine alan bir okuma uzmanından rehberlik alması etkili ve verimli bir öğretim sürecinin yürütülmesi açısından önemlidir. Sınıf öğretmenliği mezunu olup, mesleki kıdemi en az 4 yıl olmuş okuma yazma alanında bilim uzmanlığına sahip (yüksek lisans) uzmanların birleştirilmiş sınıflı okullar hariç tüm ilkokullarda istihdam edilmesi etkili ve verimli bir Türkçe öğretiminin yürütülmesini sağlayacağı öngörülmektedir. Bu araştırma sınıf öğretmenlerinin okuma-yazma öğretiminde yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin "Okuma Uzmanlığı" önerisine ait görüşlerinin belirlenmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlk Okuma ve Yazma Öğretimi, Okuma Uzmanlığı, Türkçe Öğretimi

Opinions of Class Teachers about Reading Expertise

Abstract: The first reading and writing education, being the foundation of Turkish Language education, is important in learning about life, getting used to living and developing the academic self designs in positive direction. Class teachers getting guidance from a reading expert for Turkish Language Education including the first reading and writing process and 4th grade is important in regards to conducting an efficient and effective education process. Employing graduates of Class Teaching with at least 4 years of professional seniority and expertise in the field of reading and writing (master's degree) in all primary schools except the ones with multigrade class education is foreseen to provide an efficient and effective Turkish Language education. This research presents great importance in terms of determining opinions concerning "Reading Expertise" advice about solving the problems class teachers are going through in reading and writing education.

Key Words: First Reading and Writing Education, Reading Expertise, Turkish Language Education

* Bu makale, 21 – 23 Mayıs 2015 tarihinde Bartın'da düzenlenen XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan sözlü bildiriden üretilmiştir.

1. GİRİŞ

Dünyada büyük bir hızla gelişim gösteren bilimsel ve teknolojik çalışmalar, insanların sahip olduğu bilgi birikiminin artmasına, değişmesine ve yenilenmesine yol açmaktadır. Bilginin artması ve değişmesinin yanında, bilginin yayılması da şaşırtıcı boyutlara ulaşmıştır. Yenilikleri takip edemeyen toplumların, gelişmiş ülkelerin bilgi ve iletişim teknolojilerinin hız kazandığı günümüzde teknolojiyi artan bir şekilde kullanan toplumlar (Selvi, 2012: 1) karşısındaki yarışında, yenilgiye mahkûm olduklarını göstermektedir (Coşkun, 2002: 4). Bu yüzden, bilgi toplumları karşısındaki rekabetin başarılı olabilmesi ve çağa ayak uydurabilmek için bilgiye ulaşan ve bilgi üreten bireylerin yetiştirilmesi gerekir. Yenilikleri takip edemeyen bireylerin ve toplumların geleceği büyük bir oranda buna bağlıdır.

Değişen dünya şartları ile birlikte toplumların gelişmesinde, sözlü iletişim yerine yazılı iletişimin önem kazanmıştır. Gelişmiş ülkelerde kentleşme sürecine bağlı olarak insanlar, okuma yoluyla iletişimlerinin büyük bir kısmını gerçekleştirmektedir ve bu durumun farkına varan ülkeler, çağdaş dünyanın ortaya çıkardığı insan modelinde okuma becerisinin ne denli önemli olduğunu görüp eğitim sistemlerini buna göre şekillendirmişlerdir (Coşkun, 2002: 4).

Okuryazarlık, tüm medeniyet ve zamanlarda üzerinde durulan bir konu olmuştur. Okuryazarlık olmadan da toplumlar var olabilir ancak bunun doğru olduğu söylenemez. Okuryazarlık toplumlara iki temel şey kazandırır. Bunlardan birincisi, özellikle geçmişte, bir şeyin nasıl yapıldığına ilişkin bilgi verirken, günümüz toplumsal ve sosyal düzeninde var olabilmenin en önemli şartlarından olmuştur. İkinci temel şey ise, mevcut bilgiyi daha ileriye taşımada önemli bir anahtar rol oynar (Stover, 1995). Ayrıca bilginin daha da ileriye taşınabilmesi için bireyin anlama, kavrama, yorumlama, analiz, sorunlara çözüm üretme ve değerlendirme gibi becerilerini geliştirmesi de büyük bir önem arz eder.

Özellikle bilgi ve iletişim çağı olarak nitelendirilen günümüzde, toplumların gelişmişlik düzeyleri okur-yazar oranları ve kişi başına düşen kitap, gazete, dergi sayısı gibi değerlerle ölçülmektedir (Koç, 2012: 1).

Günümüzde okuma kültürü, toplumun küçük bir kesiminin ayrıcalığı olmaktan çıkmış, sosyal hayata uyumun ve barışıklığın önemli şartlarından biri hâline gelmiştir. Okur-yazar oranı yüksek olan bireylerin meydana getirdiği toplumlarda (Coşkun, 2002: 5) ulaşılan ve elde edilen bilgi birikimi sayesinde bilgi üretimi de önem kazanmıştır (Kocacık, 2003: 8).

Okuma kültürünün kazandırılmasının sadece ilköğretim döneminde değil, daha sonraki okul yaşantısında da katkıları olacaktır. Kitaplara dayalı öğrenmenin giderek arttığı okul hayatında, doğru ve hızlı okumanın yanında okuma yazma öğretimi ve alışkanlığının kazanılmasında önem arz etmektedir (Koç, 2012). Okul gününün % 83'ünün okuma etkinliklerinin oluşturduğu (Doyle, 1983) düşünüldüğünde okuduğunu anlama da büyük bir önem taşır. Bireyin mesleki ve sosyal yaşantısı gibi okul sonrası yaşamında da okuma ve anlama yetisi önem arz eder (Şenel, 2004: 1). Öte yandan, okuduğunu anlama ve akademik başarı arasında da yüksek düzeyde bir ilişki olduğunu gösteren araştırmalar mevcuttur (Demirel, 1992). Bütün derslerin okumayı gerektirdiği göz önünde bulundurulacak olursa, yeterli düzeyde okuma becerisine sahip olan, okuma alışkanlığı ve sevgisini kazanmış, bireyin diğer derslerde de başarılı olacağı söylenebilir (MEB, 2006). Bu yüzden, öğrencilerin bütün derslerde başarılı olması ilköğretimde kazandığı okuma yazma becerisine bağlıdır. Çünkü öğrencinin ilköğretimdeki okuma yazma becerisi sonraki okul yaşamındaki başarısını etkiler. Okuduğunu doğru ve tam olarak anlayabilen; duygu, düşüncelerini anlaşılabilir bir biçimde ifade edebilen öğrencinin hemen her derste başarılı olma ihtimali yüksektir (Ünal, 2001: 5).

İlk okuma öğretiminde asıl amaç okumayı öğrenmektir. İlk okumadan sonra ise okuma, amaç değil, yeni bilgilere ulaşmak ve yeni bilgiler üretmek için kullanılan bir araçtır. Okulda kullanılan öğrenme materyallerinin çoğu okumayı gerektirir ancak günümüz toplumsal ve sosyal düzende bir şeyin nasıl kullanıldığının öğrenilmesinin yanı sıra bu bilginin daha da ileri taşınması da toplumda var olma bağlamında önem taşır (Stover, 1995). İlköğretimde okuma becerilerini kazandığı halde, daha sonraki dönemlerde geliştiremeyen öğrencilerin başarılı olmaları beklenmemektedir. (Akyol, 2009: 2). Dolayısı ile öğretim programları, doğru okumanın ve anlamının öğretiminde omurga görevi üstlenir (Demirel, 1995: 3; Tekin, 1980: 20) ancak etkili bir öğretim programının uygulanmasında da sınıfların kalabalık olması ve öğreticinin uygulamalara daha az vakit ayırması da tam verimin alınamayacağı gerçeğini de belirtmek gerekir.

Ancak ulusal ve uluslararası düzeyde yapılan araştırmalara bakıldığında, Türkiye’de ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin okuma becerileri bakımından bazı yetersizliklerinin olduğunu ortaya koymaktadır (EARGED, 2005). Bu durum, Türkiye’de okuma becerileri bakımından istenilen düzeyde olmadığını ve yeterli bir birikime ve beceriye sahip olmayan pek çok öğrencinin olduğunu göstermektedir (Uyar, Yıldırım ve Ateş. 2007). Buna ilişkin, UNESCO (2005) tarafından yayımlanan raporda da ilköğretim öğrencilerinin ortaokula geçmeleri için gerekli ve zorunlu olan okuryazarlık ve dil becerilerine sahip olmadığı vurgulanmıştır. Bunun, okuryazarlık öğretiminin, ortaokul eğitim müfredatlarında önemli bir yere sahip olmadığını bir göstergesi olduğunu bildirmişlerdir.

Bu eksikliklerden dolayı sınıf öğretmenlerine, okuma becerileri kazandırma süreci içerisinde rehberlik yapacak ve sınıf öğretmenleri, veli ve öğrenciler arasında koordinasyon sağlayacak uzman kişilerin yetiştirilmesi ve istihdam edilmesi bu konudaki eksiklikleri önemli ölçüde çözeceği düşünülmektedir.

266

Bu durumda üç farklı çözüm önerileri akla gelebilmektedir. Bunlar; şöyle ifade edilebilir;

- ❖ Öğretmen yetiştiren eğitim programlarının sınıf öğretmeni adaylarını bu donanımlarla yetiştirecek şekilde yeniden düzenlenmesidir.
- ❖ Çalışmakta olan mevcut sınıf öğretmenlerinin bu konudaki yeterliliklerinin artırılmasına yönelik daha yapıcı hizmet içi eğitim ve seminerlerinin gerçekleştirilmesidir.
- ❖ Sadece sınıf öğretmenlerinin değil aynı zamanda farklı disiplinlerdeki öğretmenlerin de okuma yazma becerileri konusunda farkındalıklarının artırılmasıdır ve son olarak diğer bir öneri de bu çalışmaya konu olan okuma uzmanlarını yetiştirecek lisansüstü eğitim programlarının açılmasıdır. (Uyar, Yıldırım ve Ateş: 2011).

Dünyanın pek çok ülkesinde ki eğitim sisteminde aktif roller üstlenen ve öğretmen ve öğrencilerle yakın bir etkileşim içinde olan okuma uzmanlığı (Akyol, 2013) tarafından; görev aldıkları okullarda ya da eğitim bölgelerinde okuma başarısını artırmak için çalışan profesyoneller olarak tanımlanmıştır. Harris ve Hodges (1995)’e göre ise okuma uzmanı üst düzey eğitim almış; okuma öğretmeni, okuma denetmeni olarak görev yapan profesyonel kişilerdir.

Bu çalışmada, olan okuma uzmanlığı programına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, i) sınıf öğretmenlerinin okuma uzmanlığının gerekliliği hakkında ne düşündüğü, ii) ilköğretim eğitim düzeyinde okuma uzmanlığı eğitimin ne kadar gerekli ve zorunlu olup olmadığı, iii) okuma uzmanlarını yetiştirecek lisansüstü eğitim programlarının açılmasının gerekli olup olmadığı, iv) bireye doğru okuma becerilerinin kazandırılması ile okul sonrası mesleki ve akademik hayatına ilişkin katkıların olup olmayacağı belirlenmesi çalışmanın temel hedeflerindedir.

Doğru bir okuma uzmanlığı müfredatı ve ilgili öğretmenlerin yetiştirilmesi ile ilköğretim öğrencilerinin okuma becerileri ve buna ilişkin anlama, kavrama, yorumlama, analiz, sorunlara çözüm üretme ve değerlendirme yapabilecek yetiye sahip olabileceği çalışmanın ana hipotezini oluşturmaktadır. Bu tür etkinlik ve becerilerinin kazandırılmasında öğretim ortamının fiziksel koşulları ve öğrenci sayısının azami sayıda olmasının yanında, öğretmenlerin yeteri kadar uygulama yapması ve zaman ayırması da büyük bir önem taşıyacağı gerçeği de unutulmamalıdır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin Okuma-Yazma öğretiminde yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin "Okuma Uzmanlığı" önerisine ait görüşlerini belirlemektir.

2.2. Yöntem

Araştırma, tarama modelinde olup, betimsel bir nitelik arz etmektedir. Bunun için, araştırmacılar tarafından kişisel bilgiler ve sorular olmak üzere iki bölümden olmak üzere toplam 25 maddeden oluşan bir anket formu hazırlanmıştır.

2.3. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin, Kahramanmaraş ve Siirt illerinde görev yapan sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin, Kahramanmaraş ve Siirt illerinde görev yapan toplam 264 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır.

2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verilerinin toplanması amacıyla araştırmacılar tarafından literatür taraması yapıp, uzman görüşleri de dikkate alınarak bir anket formu hazırlanmıştır. Hazırlanan anket formu, ön pilot uygulamaya tabi tutulmuş ve KMO: 0,830, Bartlett: 2003,393 ve güvenilirlik katsayısı alpha: 0,811 olarak bulunmuştur. Daha sonra uzman görüşü de alınarak ankete son şekli verilmiştir.

Araştırmada veriler anket yoluyla elde edilmiştir. Verileri elde etmede 5'li likert türü ölçek kullanılmış ve toplam 21 maddeden oluşan ölçek üzerinde araştırma yürütülmüştür. Araştırmada elde edilen verileri çözümlemede SPSS paket programından faydalanılmış olup, yüzde, frekans ve aritmetik ortalama teknikleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Demografik verilere dayalı görüşler arası anlamlı farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t testi yapılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma sonuçlarına ilişkin elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılanların Cinsiyet Durumlarına Göre Dağılımı

Cinsiyet	F	%
Kadın	115	43,7
Erkek	148	56,3
Toplam	263	100

Tablo 1 incelendiğinde; araştırmaya katılanların % 56,3'ünün erkek ve % 43,7'sinin de kadın sınıf öğretmeninden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 2: Araştırmaya Katılanların Mesleki Kıdemine Göre Dağılımı

Kıdem	F	%
1-5 yıl	74	28,8
6-10 yıl	76	29,6
11-15 yıl	45	17,5
16-20yıl	24	9,3
21 yıl ve üstü	38	14,8
Toplam	257	100

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılanların % 28,8'inin 1-5 yıllık, % 29,6'sının 6-10 yıllık, % 17,5'inin 11-15 yıllık, % 9,3'ünün 16-20 yıllık ve %14,8'inin 21 yıl ve üstü kıdeme sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 3: Araştırmaya Katılanların Sınıf Mevcuduna Göre Dağılımı

Sınıf Mevcudu	F	%
20 ve altı	57	22,8
21-30	96	38,4
31 ve üstü	97	38,8
Toplam	250	100

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılanların % 22,8'inin 20 ve altı % 38,4'ünün 21-30 ve % 38,8'inin ise 31 ve üstü sınıf mevcuduna sahip sınıfta öğretmenlik yaptığı görülmektedir.

268

Tablo 4: Araştırmaya Katılanların Görev Yaptıkları Sınıf Değişkenine Göre Dağılımı

Sınıf	F	%
1	67	25,8
2	54	20,8
3	87	33,5
4	52	20,0
Toplam	260	100

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılanların % 25,8'inin 1.sınıf, % 20,8'inin 2.sınıf, %33,5'inin 3.sınıf ve % 20' sinin 4.sınıfta sınıf öğretmenliği yaptığı görülmektedir.

Tablo 5: Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerin Görev Yaptıkları İllere Göre Dağılımı

İl	F	%
Mardin	73	27,7
Siirt	51	19,3
Şanlıurfa	46	17,4
Gaziantep	63	23,9
Kahramanmaraş	31	11,7
Toplam	264	100

Tablo 5 incelendiğinde; araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin %27,7'sinin Mardin'de, % 19,3'ünün Siirt'te, % 17,4'ünün Şanlıurfa'da, %23,9'unun Gaziantep'te ve % 11,7'sinin Kahramanmaraş'ta görev yaptıkları görülmektedir.

ders saat sayısının yetersiz ve uygulama ders saatinin de yetersiz olmasından dolayı kaynaklandığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya katılanların 2. madde olan “Okuma yazma güçlüklerinin nedenleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.” (\bar{x} = 3,41) görüş maddesine kısmen katılıyorumu yakın olmakla birlikte “katılıyorum” ve 3. madde olan “Okuma yazma güçlüğü olan çocuklar karşısında kendimi yetersiz hissediyorum ” (\bar{x} = 2,27) görüş maddesine kısmen katılıyorumu yakın olmakla birlikte “ katılmıyorum ” düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya katılanların 4. madde olan “Okuma güçlüğü çeken öğrencilerin tanı ve tedavisinde kendimi yeterli görüyorum.” (\bar{x} = 3,26) görüş maddesine araştırmaya katılanların “kısmen katılıyorum” ve 7. madde olan “Okuma uzmanlığı hakkında bilgi sahibiyim.” (\bar{x} = 2,89) görüş maddesine “kısmen katılıyorum” ve 8. madde olan “ Okuma uzmanına ihtiyaç duyuyorum” (\bar{x} = 2,92) görüş maddesine “kısmen katılıyorum” ve 9. madde olan “ Okuma yazma güçlüklerinin tanınması, giderilmesi ve öğrenciye uygun programların hazırlanması sınıf öğretmenlerinin bilgileriyle yapabilecekleri işler değildir.” (\bar{x} = 2,82) görüş maddesine “kısmen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Yine Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya katılanların 5. madde olan “Sınıf Öğretmenlerine ilk okuma yazma öğretim sürecinde rehberlik edecek bir okuma uzmanlığı sistemini isterim.” (\bar{x} = 3,75) görüş maddesine “katılıyorum” ve 6. madde olan “ Okuma uzmanlığı, her ildeki eğitim bölgesi okullarına göre belli oranda dağılım yapıp istihdam edilmelidir.” (\bar{x} = 3,87) görüş maddesine “katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir. Ayrıca 10. madde olan “Okuma Uzmanlığı yüksek lisans programı açılmalıdır” (\bar{x} = 3,78) görüş maddesi , 11. madde olan “Türkiye’de Okuma Uzmanı yetiştirilmesi ve istihdam edilmesi bir zorunluluktur.” (\bar{x} = 3,64) görüş maddesi ve 12. madde olan “ Okuma Uzmanlığı yüksek lisans programına sadece Sınıf Öğretmenleri başvurabilmelidir.” (\bar{x} = 4,01) ve 13. madde olan “Programa başvurabilmek için en az 4 yıllık mesleki deneyime sahip olunmalıdır.” görüş maddelerine “katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Yukarıdaki bulgulara katkı olarak araştırma ölçeğinin son maddesi olan başka görüşlere ilişkin görüş ve önerilerden Katılımcı 236 (K236) konuyla ilgili görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Ülkemizde eğitim öğretim alanında bölgeler arası farklar olduğu için yukarıda yapmış olduğunuz anketten hareketle okuma-yazma uzmanlığı konusunda gerekli eğitimin göz önünde bulundurulması elzemdir. Ayrıca ülkemizde (Kürtçe, Arapça, Pomakça, Lazca vb.) farklı diller konuşulduğu için okuma uzmanlığı konusunda eğitim alacak kişilerin bu tür durumlar göz ardı edilmeden eğitim öğretime tabi tutulmalıdır. Böyle bir anket düzenlediğiniz için teşekkür ediyorum.” Buradan da anlaşılacağı üzere okuma yazma uzmanı bir ihtiyaç halindedir. Yine K234 ün görüşünde belirtmiş olduğu: “Ana dilde eğitim ile okuma yazma probleminin en önemli sebebi. Bu sorun aşılsa okuma yazma sorunu ortadan kalkar.” İfadesinden de anlaşılacağı üzere Bölgesel anlamda farklar vardır ve okuma uzmanları bu durum göz önüne alınarak istihdam edilmelidir. Yine K67’nin ifadesinde belirtmiş olduğu: “Her sınıfta mutlaka okuma yazma bilmeyen ya da okuma da sıkıntısı olan öğrencilerle karşılaştığımız için okuma uzmanına ihtiyaç duymaktayız. Okuma uzmanlığı programı üniversitelerde açılırsa eğitim kalitesi kesinlikle artacaktır.” Bize göstermektedir ki her sınıfta okuma yazma da sıkıntı çeken öğrenciler var ve bu duruma sınıf öğretmeni tek başına yetersiz kalıyor ve bir okuma uzmanına ihtiyaç duyuyor. Bu durum beraberinde bir yüksek lisans programının açılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu okuma uzmanı olacak kişilerin sadece sınıf öğretmenlerinden oluşması ve lisans eğitiminden sonra okuma uzmanlığı alanında yüksek lisans yapıp en az 4 yıl mesleki deneyime sahip olması gerektiğini göstermektedir.

Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya katılanların 14. madde olan “Programda Okuma Uzmanı öğretmene danışmanlık yapabilecek yöntem ve yaklaşımlar konusunda yeterli düzeyde yetiştirilmelidir.” ($\bar{x}=4,23$) görüş maddesi ve 16. madde olan “Türkiye’de okuma yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik kapsamlı bir reforma ihtiyaç vardır.” ($\bar{x}=4,22$) görüş maddelerine katılıyorumla yakın olmakla birlikte “tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Yine Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya katılanların 15. madde olan “Okuma Uzmanı yetiştirilirken uygulamaya dayalı dersler olmalıdır.” ($\bar{x}=4,37$) görüş maddesi ve 19. madde olan “Okuma Uzmanları aile, öğrenci, öğretmen ve okul yönetimiyle iş birliği içinde olmalıdır.” Görüş maddesine “tamamen katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Tablo 6 incelendiğinde 17. madde olan “Okuma yazma becerilerinin geliştirilmesiyle ilgili reform hareketlerinin amacına ulaşmasında en önemli görev okuma uzmanlarına düşmektedir.” ($\bar{x}=3,45$) görüş maddesine kısmen katılıyorumla yakın olmakla birlikte “katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Tablo 6 incelendiğinde 18. madde olan “Okuma Uzmanları okuma yazma becerilerinin kazanımında ve geliştirilmesinde problem yaşayan öğrencilere nitelik ve nicelik açısından doğru öğrenme ortamları sağlayarak bu güçlüklerin giderilmesine yardımcı olabilirler.” ($\bar{x}=4,00$) görüş maddesine ve 21. madde olan “Okuma Uzmanı, sınıf öğretmenlerine ilk okuma yazma öğretiminde rehber veya zümre başkanı rolünde olmalıdır.” ($\bar{x}=3,55$) görüş maddelerine “katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Tablo 6 incelendiğinde 20. madde olan “Okuma Uzmanı okuma yazma problemi olan her öğrenciye ayrı bir dosya tutup, sınıf öğretmeniyle koordineli bir şekilde okuma yazma sürecini yürütmelidir.” ($\bar{x}=4,17$) görüş maddesine tamamen katılıyorumla yakın olmakla birlikte “katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Tablo 7: Araştırmaya Katılanların Cinsiyetlerine Göre Görüşlerinin Karşılaştırılması

M. No	Cinsiyet	\bar{x}	S	t	P
2	Kadın (n=115)	3,25	1,11	-2,140*	0,033*
	Erkek (n=148)	3,55	1,16		
17	Kadın (n=115)	3,65	1,32	2,119*	0,035*
	Erkek (n=147)	3,30	1,30		

*P<.05

Tablo 7. incelendiğinde, okuma uzmanlığına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testi sonucuna göre 2 ve 17. maddelerde (0.05) anlamlı düzeyinde fark bulunmuş olup, diğer maddelerde cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark bulunmamıştır.

Tablo 7. incelendiğinde; 2. madde olan “Okuma yazma güçlüklerinin nedenleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.” görüş maddesine araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark vardır [$t=-2,140$; $p<0,5$ ($p=0,033$)]. Bu fark erkek sınıf öğretmenleri lehinedir. Buna göre erkek sınıf öğretmenlerinin ($\bar{x}=3,55$) kadın sınıf öğretmenlerine göre ($\bar{x}=3,25$) okuma yazma güçlüklerinin nedenleri hakkında daha çok yeterli bilgiye sahip olduklarına ilişkin görüş belirttikleri söylenebilir.

Tablo 7. incelendiğinde; 17. madde olan “Okuma yazma becerilerinin geliştirilmesiyle ilgili reform hareketlerinin amacına ulaşmasında en önemli görev okuma uzmanlarına

düşmektedir.” görüş maddesine araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark vardır [$t=-2,119$; $p<0,5$ ($p=0,035$)]. Bu fark kadın sınıf öğretmenleri lehinedir. Buna göre kadın sınıf öğretmenlerinin ($\bar{x}=3,65$) erkek sınıf öğretmenlerine göre ($\bar{x}=3,30$) okuma yazma becerilerinin geliştirilmesiyle ilgili reform hareketlerinin amacına ulaşmasında en önemli görevin okuma uzmanlarına düştüğüne ilişkin görüş belirttikleri söylenebilir.

Araştırmada yer alan açık uçlu soruya verilen cevaplar neticesinde sınıf öğretmenlerinin okuma uzmanı lisansüstü müfredat programında yer almasını istedikleri derslere ilişkin elde edilen bulgular Tablo 8 de verilmiştir.

Tablo 8: Araştırmaya Katılanların Sınıf Öğretmenlerinin Okuma Uzmanı Lisansüstü Müfredat Programında Yer Almasını İstedikleri Dersler

İlk Okuma Yazma Öğretimi	Güzel Konuşma ve Yazma	Türkçe Öğretimi	Çocuk Psikolojisi	Okuma Problemleri (disleksi, digrsphi, artikülasyon vb.)	Yazma (disleksi, disagri, artikülasyon vb.)
53	32	29	17	17	

Tablo 8 incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin okuma uzmanlığı lisansüstü müfredat programında yer almasını istedikleri derslere 53 katılımcının bu soruya “ İlk okuma ve yazma öğretimi” cevabını verdiği görülmektedir 32 katılımcının güzel konuşma ve yazma, 29 katılımcının Türkçe derslerinin koyulmasını istemelerinden anlaşılacağı üzere okuma yazma güçlüğü çeken öğrenciler üzerinde verimli olmak adına sınıf öğretmenlerimiz bu derslerin eksikliklerini yaşamaktadırlar. Bu da bu dersleri bir ihtiyaç haline getiriyor.

Araştırmada yer alan açık uçlu 23. soruya verilen cevaplar neticesinde sınıf öğretmenlerinin okuma uzmanlığı konusuna ilişkin farklı görüş ve önerilerine yönelik elde edilen bulgular temalar oluşturularak aşağıda yer alan Tablo 9 da verilmiştir.

Tablo 9: Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Okuma Uzmanlığına İlişkin Diğer Görüşleri

Okuma uzmanı yetiştirilmelidir	Okuma uzmanlığında yüksek lisans programı açılmalıdır	Her okulda bir okuma yazma uzmanı olmalıdır	Okuma uzmanlığı yüksek lisans programına tüm sınıf öğretmenlerinin alınmalı
34	26	5	2

Tablo 9 incelendiğinde araştırmanın kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla ankette yer alan "Okuma uzmanlığına ilişkin farklı görüş ve önerilerini varsa yazınız" açık uçlu sorusuna verilen yanıtlar doğrultusunda ankete katılanlar arasında 34 kişi okuma uzmanı yetiştirilmesi gerektiğini yazmıştır. K67 “Her sınıfta mutlaka okuma yazma bilmeyen ya da okuma da sıkıntısı olan öğrencilerle karşılaştığımız için okuma uzmanına ihtiyaç duymaktayız. Okuma uzmanlığı programı üniversitelerde açılırsa eğitim kalitesi kesinlikle artacaktır.” Diyerek görüşünü belirtmiştir. Ayrıca 26 kişi okuma uzmanlığında yüksek lisans programı açılması gerektiğini vurgulamış ve bu açılmasını istedikleri programa tüm sınıf öğretmenlerinin katılmasını istediklerine dikkat çekmişlerdir. Her okulda bir okuma uzmanı olması gerektiğini yazmış bulunmaktadırlar. Örneğin; K81 “Okuma uzmanlığı yüksek lisans imkânı tüm sınıf öğretmenlerine tanınmalı” yine K5 görüşleri “Okuma uzmanlığı çalışması; bugün yaşadığımız sıkıntıların çözümüne destek bir çalışmaya örnek olmuş. Faaliyete geçtiğinde çok işlevsel olacağını düşünüyorum. Rehber öğretmenin yanı sıra her okulda olması gereken bir uzman öğretmen çalışması.” şeklindedir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırma, sınıf öğretmenlerinin Okuma-Yazma öğretiminde yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin “Okuma Uzmanlığı” önerisine ait görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmaya katılanların % 43,7’si kadın % 56,3’ü erkek sınıf öğretmeninden oluşmaktadır.

Araştırma sonucunda; sınıf öğretmenlerinin ilk okuma ve yazma derslerinde tam anlamıyla verimli olamadıklarını, üniversitede almış oldukları dersleri yeterli bulmadıkları ve kendilerini eksik gördükleri için bir okuma uzmanına ihtiyaç duydukları görülmektedir. Yapılan araştırmada görülmektedir ki okuma uzmanlığı olmalı ve bu uzmanlar birtakım özelliklere sahip olmalı. Bu özellikler; Okuma uzmanı olacak kişilerin sınıf öğretmenliği yapmış ve en az 4 yıllık mesleki kıdeme sahip olup okuma uzmanlığı alanında yüksek lisans yapmış olmasıdır. Bu ihtiyaçtan ötürü okuma uzmanlığı alanında bir yüksek lisans programının açılması gerektiği görülmektedir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri her sınıfta mutlaka okuma-yazma öğrenemeyen çocukların olduğunu ve bu çocuklarla ayrı bir ortamda birebir ilgilenilmesi gerektiğini vurgulamaktadırlar. Aksi takdirde okuma güçlüğü çeken öğrencilerin arkadaşlarından çok geri kalıp ilerleyen dönemlerde de öğrenilen yeni konularda da öğrenme güçlüğü çekip eğitim hayatlarında başarısız olacaklardır. Eğitim kalitemizi arttırmamız için öncelikle temel problemlerimizden biri olan okuma-yazma problemimizi çözmemiz gerekmektedir. Bunu okuma yazma uzmanlarımızla çözeceğimiz konusunda araştırmaya katılan öğretmenlerimizle hem fikiriz.

Okuma-yazma sürecinde sorun yaşayan öğrenciler okul rehberlik servisine yönlendirilmektedir. Rehber öğretmenler okuma-yazma alanında yeterli bilgiye sahip değildirler ve öğrencileri sadece Rehberlik Araştırma Merkezi (RAM)’a göndermektedirler. RAM’a gönderilen çocuklar okuma yazma problemlerinin çözümüne ilişkin yeterince sonuç alamamaktadır. Bu durum hem öğrenci hem de veli açısından eğitim sistemine negatif bakış algısını ortaya çıkarmaktadır. Bu tür problemlerle karşılaşmamak ve yerinde, etkili ve verimli bir okuma yazma öğretim sürecinin yürütülmesi açısından okuma uzmanlığı sisteminin katkı sağlayacağı yordanabilir.

Açılması önerilen yüksek lisans programına koyulması önerilen dersler arasında ilk sırada İlk Okuma ve Yazma dersi gelmektedir. Daha sonra Güzel Konuşma ve Yazma, Türkçe, Çocuk Psikolojisi, Konuşma Bozuklukları, Öğrenme Güçlükleri, Rehberlik ve Uygulama Dersleri önerilmektedir. Türkiye’de bölgesel farklılıklardan kaynaklanan farklı dillerin konuşulmasından ötürü çocuk henüz Türkçeyi konuşamazken bu dersi okuyup yazmaya çalışıyor doğal olarak öğrenmede büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Okuma uzmanlığının her ildeki eğitim bölgesi okullarına göre belirlenip istihdam edilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Sınıf öğretmenliği mezunu olup, mesleki kıdemi en az 4 yıl olmuş okuma yazma alanında bilim uzmanlığına sahip (yüksek lisans) uzmanların birleştirilmiş sınıflı okullar hariç tüm ilkokullarda istihdam edilmesi daha etkili ve verimli bir Türkçe öğretiminin yürütülmesi açısından faydalı olacağı öngörülmektedir.

- Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim dalı altında Okuma Uzmanlığı yüksek lisans programı açılabilir
- Okuma uzmanlığı yüksek lisans programına öncelikle ilk okuma ve yazma dersi konulmalı.
- Yüksek lisans programına ilk okuma ve yazma dersine ilaveten Güzel Konuşma ve Yazma, Türkçe, Çocuk Psikolojisi ve konuşma bozuklukları dersleri konulabilir

- Her okulda (birleştirilmiş sınıflar hariç) bir okuma uzmanı istihdam edilebilir.
- Okuma uzmanlarının ayrı bir odası olmalı (Öğrenci ile birebir çalışabileceği bir ortam amaçlı).
- Okuma uzmanlığı sisteminin Türk eğitim Sisteminde uygulanabilirliğine ilişkin araştırmalar yapılabilir.
- Okuma Uzmanlığı yüksek lisans müfredat programının geliştirilmesine yönelik akademik çalışmalar yapılabilir.
- Okuma Uzmanı yetiştirilmesinde uygulama derslerine (çalışmalarına) ağırlık verilmesine yönelik araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Akyol, H. ve Yıldız, M. (2013). Okuma Uzmanlığı ve Okuma Uzmanı Yetiştirilmesine Yönelik Bir Program Önerisi. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 1(1), 1-8.
- Coşkun, E. (2002). Lise II. Sınıf Öğrencilerinin Sessiz Okuma Hızları ve Okuduğunu Anlama Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. Ankara: *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Demirel, M. (1992). Temel boyutlarıyla okuduğunu anlama süreci. *Eğitim Fakültesi Dergisi*. 8, 325-326
- Doyle, W. (1983). Academic work. *Review of Educational Research*, 53, 159-200.
- Eğitimi Araştırma Geliştirme Dairesi [EARGED]. (2005). *PISA 2003 projesi ulusal nihaî rapor*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Eğitimde Reform Girişimi [ERG]. (2010). *PISA 2009 sonuçlarına ilişkin değerlendirme*. <http://www.erg.sabanciuniv.edu.tr> adresinden ulaşılmıştır.
- Eke, A., Moanakwena, P. G., Rogers, T., Tierney, R., Lenters, K. 2005. Improving the Quality of Literacy Learning in the Content Areas. Situational Analysis of Secondary Level Education in Botswana. UNESCO Section for General Secondary Education Division of Secondary, Technical and Vocational Education. Presented by International Reading Association (son erişim: 10.05.2015; saat: 19:10; http://www.reading.org/Libraries/international/0510_UNESCO_report.pdf)
- Erkuş, B., Baştuğ, M. (2014). Okuma Uzmanlarının Yetiştirilmesine İlişkin Akademisyen ve Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.
- Harris, T. L. ve Hodges, R. E. (1995). "The Literacy Dictionary: The Vocabulary of Reading and Writing." Newark, DE: *International Reading Association*.
- Kocacık, F. (2003). Bilgi Toplumu ve Türkiye. *C.Ü.Sosyal Bilimler Dergisi*. 1 (1): 1-8
- Koç, R. (2012). Okuma yazma yöntemleri ve "Ses temelli cümle yöntemi" uygulaması. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2006). On Yedinci Millî Eğitim Şûrası. <http://www.ttkb.meb.gov.tr> adresinden erişilmiştir.
- Selvi, Ö. (2012). Bilgi toplumu, Bilgi Yönetimi ve Halkla İlişkiler. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*.

Stover, D., 1995. The Importance of Literacy in Contemporary Society. English Argument, December 8, 1995. (Erişim: 10.05.2015; saat: 16:32. <http://eserver.org/courses/fall95/76-100n/papers/Stover/>)

Şenel, H. G. (2004). Öğretmenlerin ilkokuma-yazma öğretiminde tercih ettikleri yöntemler. *İlköğretim-online*, 3(2), 48-53.

Uyar, Y. Yıldırım, K. ve Ateş, S. (2011) *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 4/1, 132-149

Ünalın, Ş. (2001). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.